

اشکال گذار به دموکراسی

سمینار آموزشی انتخابات آزاد و منصفانه
به منزله استراتژی گذار از دیکتاتوری به دموکراسی

حسن شریعتمداری

درس چهارم

حقوق معنوی

- اختصاص - این مطلب به پروژه توانا مربوط به سازمان E-Collaborative for Civic Education اختصاص دارد و استفاده از آن می بایست با ذکر نام سازمان تهیه کننده انجام شود.
- غیر تجاری - این مطلب برای استفاده های غیر تجاری می باشد و برای هیچ گونه منفعتی بهره برداری نخواهد شد.
- اشتراک - اگر می خواهید هر گونه تغییری در مطلب وارد کنید، شما می توانید حاصل کار را تنها تحت مجوز E-Collaborative for Civic Education منتشر کنید و برای ایجاد بدنه اصلی اطلاعات، این تغییرات را باید با E-Collaborative for Civic Education به اشتراک گذارید.

اشکال گذار به دموکراسی

- گذار به دموکراسی معمولاً یا از بالا و بوسیله حکومت‌های غیر دموکراتیک و یا بخش‌هایی از حکومت و براساس ضرورت‌های لازم صورت می‌پذیرد. یا از سوی نخبگان مخالف استبداد و با همراهی مردم و جامعه انجام می‌گیرد. در مراحل مختلف گذار، گاهی و در بعضی از تجربه‌های جهانی بخش‌هایی از حکومت با مخالفین همکاری نموده‌اند.
- گذار به دموکراسی از بالا را رفرم (های) دموکراتیک مینامند.

مراحل رفرم

1- آزاد سازی

2 - تثبیت

3- دموکراسی سازی

رفرم (اصلاحات) از بالا

- حالت ایده آل رفرم هنگامی متحقق میشود که :
- - بالاترین بخش(های) حکومت به انجام رفرم دست بزنند .
- - رفرمها بر زمینه قوانین ازپیش تصویب شده باشد.
- - رفرمها با انگیزه پیش گیرانه از وقوع بحرانهای اجتماعی ویا در اثر الزامات بین المللی صورت پذیرند.
- - بخشهای دیگر حکومت یا آنها را پشتیبانی نمایند ویا حد اقل به انحراف نکشانند وخنثی ن سازند .

رفرم (اصلاحات) از بالا

- ① -اجتماع پذیرای آن باشد و یا حد اقل، رفرم، پایه اجتماعی گسترده ئی داشته باشد .
- ② -دارای منطق و انسجام درونی و متکی بر کار کارشناسی و پیش بینی مراحل اجرائی باشد.
- ③ -آموزش کادرهای اجرائی در حکومت و فرهنگ سازی متناسب برای درک و جذب آنها در جامعه صورت گیرد.
- ④ -اصلاحات ساختاری و حساس گام به گام و متناسب با جذب اجتماعی صورت گیرد .
- ⑤ -در صورت وارد شدن خسارت به اشخاص دولت مابه ازاء عادلانه ئی به خسارت دیده گان بپردازد .

رفرم در اثر مبارزات اجتماعی

- این نوع اصلاحات اغلب پس از انجام مبارزات اجتماعی ، مقاومت مدنی

و مخالفت‌های سیاسی صورت می‌گیرد.

- - اصلاحات با ابتکار از بالا نیست و برای انجام آنها انگیزه - نقشه - مطالعه کارشناسی و مقدمات قانونی وجود ندارد و یا به قوانین موجود عمل نمیشود .
- - حکومتگران با مقاومت در برابر خواست ها و سرکوب آنها در معرض بحران قرار می‌گیرند و برای خروج از بحران به انجام پاره ئی از خواستها تن میدهند
- - مخالفین حکومت و مردم به کارهای حکومت بی اعتماد و بدبین هستند و انگیزه حکومتگران را بیشتر در جهت حفظ نسبی امتیازات تا انجام واقعی اصلاحات میبینند .
- - پشتیبانی بین المللی اغلب در تحمیل اصلاحات به حکومت بسیار موثر است
- - پس از مرحله آزاد سازی ، مرحله تثبیت قانونی دست آوردها شرط اساسی تداوم این اصلاحات است وگرنه ممکن است حکومتگران در اولین فرصت ممکن دوباره اوضاع را به وضع سابق برگردانند .
- - مرحله بعدی ادامه خواست اصلاحات تا دموکراسی سازی کامل سیستم است .

حالت مختلط انجام اصلاحات

- - گاهی از اوقات بخشی(هائی) از حکومت که در بالاترین رده قدرت نیستند، قبل از شدت گرفتن مبارزات اجتماعی، با انگیزه پیش گیری و یا کسب محبوبیت و پایگاه اجتماعی و گاهی در اثر گرایش به دموکراسی، پیشاهنگ خواست اصلاحات میشوند
- - گاهی نیز پس از پیشرفت مبارزات اجتماعی، بخشی(هائی) از حکومت به آن میپیوندند .
- - در این موارد هزینه اجتماعی انجام اصلاحات کمتر و شانس موفقیت آن بیشتر میشود .

حالت مختلط انجام اصلاحات

- - در صورتی که بخش های نظامی و نیروهای مسلح ، با خواست انجام اصلاحات همراه باشند، امکان موفقیت آن بسیار بیشتر است.
- - شرط موفقیت ، اغلب برتری مجموع نیروی مردم و نیروی بخشهای حکومتی همراه با مردم نسبت به نیروی حکمرانان مخالف انجام اصلاحات است.
- - انجام 3 مرحله ئی آزاد سازی – تثبیت و دموکراسی سازی کماکان شرط موفقیت اصلاحات میباشد.

حقوق معنوی

- اختصاص - این مطلب به پروژه توانا مربوط به سازمان E-Collaborative for Civic Education اختصاص دارد و استفاده از آن می بایست با ذکر نام سازمان تهیه کننده انجام شود.
- غیر تجاری - این مطلب برای استفاده های غیر تجاری می باشد و برای هیچ گونه منفعتی بهره برداری نخواهد شد.
- اشتراک - اگر می خواهید هر گونه تغییری در مطلب وارد کنید، شما می توانید حاصل کار را تنها تحت مجوز E-Collaborative for Civic Education منتشر کنید و برای ایجاد بدنه اصلی اطلاعات، این تغییرات را باید با E-Collaborative for Civic Education به اشتراک گذارید.